

13. Nov. 1842

FACTS

Date:

13. Nov. 1842

Page number:

Dagbog A, side 89-91

TRANSCRIPTION

13 Nov.

Det er Søndag, men ikke for mig er det en Festdag, og hvorfor ikke? jeg kan ikke sige det. Jeg var i Formiddags i Kirke, og talte senere med Prof: Friedenreich¹ længe om Joachims² Fremtid, som ligger os Alle saa tungt paa Hjerte. Saaledes har jeg dog vel anvendt Dagen, det Eneste, der pleier at opmuntre mig. Eller rettere: mit Sind lider kun ved Lediggang og daarlig Anvendelse af Tiden, saa jeg dog i det Hele er vel tilmode. Men dybt inde lever dog Længslen efter Lykke, den slumrer aldrig, men gjør mig hver Dag mere ulykkelig, den stjæler min ungdommelige Livlighed og Munterhed saa jeg tit med Afsky finder mig selv i et tvært vrantent Lune imellem mine Brødre, hvor jeg burde staa kjærlig og god. Jeg føler det yndige Liv, som besjæler Ungdommen med hver Dag aftage i en Alder, da det er for tidligt at blive gammel, og hvad faaer jeg istedetfor? Intet! – Jeg har af Naturen faaet et varmt Hjerte, men min Forstand giver mig ikke den Rigdom i mig selv, som kunde erstatte Savnet af en kjærlig Pige, til hvem jeg kunde betro mig, hengive mig ganske. Jeg kan ikke dømme sundt og klart, men maa nøies med at gjøre Andres Meninger til mine egne ved at elske dem og med Inderlighed optage dem i mig. Ingen nye Tanker opstaaer i min Hjerne, og det Gode, der maatte findes hos mig skylder jeg kun min Opfatning af hvad der møder mig og kommer mig for Øre i Livet. Saadan kan jeg under heldige Omstændigheder fælde Taarer, som om jeg var ulykkelig, og midt i den •90• almindelige Munterhed kan jeg undertiden findes med et suurt Ansigt og den Bevidsthed: at Intet stod mig iveien for at være saa glad, som de Øvrige omkring mig. Jeg tør ikke tro paa den Følelse jeg har baaret for Louise Neergaard. Jeg kjender saa lidt den unge Pige, Tilfældet har gjort, at jeg har lært hende at kjende saameget, at jeg kan føle, i hende boer en kjærlig Sjæl, reen og fordringsfri, der har kæmpet sig maaskee til Ro og Selvfornegetelse, hvilket deels hendes Væsen deels Yttringer synes at tyde paa, hun vil ikke for min Skyld atter ud i Livets Tummel, i stille Ro hengaaer hendes Dage offrede hendes Brødre og hendes sande Veninder. Det har jeg kunnet mærke at hun med Inderlighed hænger ved Frøken van Deurs³ der er forlovet med hendes Broder Edvard,⁴ og ved Frøken Flensborg, der sikkert ogsaa er en fortræffelig Pige. Aldrig kom nogen Yttring frem, hvoraf fremlyste at hun nærede anden Følelse for mig end den Velvillie en ung Pige kan vise en Fremmed. Skulde jeg da nu for evig fjerne mig fra hende ved et ubesindigt Skridt? nei! Men hvad der meest bedrøver mig er den Modløshed, der undertiden lader mig gaa til den modsatte Yderlighed, idet jeg kan ønske mig en simpel fordringsfri Pige, af hvem jeg intet "nei" kunde vente. Det er Jammerlighed og vilde føre til Ulykke. Ja, jeg kunde begaae den Taabelighed at forlove mig med en Pige, som kun var kjøn, troer jeg; og dog hader jeg sligt og forlanger ikke Andet end et kjærligt Hjerte, Skjønhed forgaaer og Penge, jeg ikke selv har erhvervet vil

neppe gjøre mig Gavn •91• men et trofast Hjerter bliver aldrig gammelt, aldrig koldt. – Til andre Tider har jeg troet: at en Reise vilde gjøre mig Gavn. Som Kunstner vilde jeg have Skade deraf, saa jammerlig og vaklevorn jeg endnu er, og som Menneske? "[overstreget: Verdens] Himmelstrøg, ikke Sindsstemning skifter han, der drager over Havet!" siger Horatz saa smukt og giver mig derved tilstrækkeligt Svar. Nei, lad mig blive her i det elskede Danmark, dets grønne Marker og Skove gjør mit Sind godt og jeg kan ikke mærke, at ogsaa de skulle forsmæde min Kjærlighed, Bøgestammen og den store Kampesteen paa Høien har dog ikke trukket sig tilbage, naar jeg grædende har støttet mit Hoved til dem. – I Brødre! bærer over med mig, jeg er ulykkelig og har ingen Ulykke prøvet. – Gud i Himmelen! bevar den spæde Spire af Guds frygt der, som jeg dog troer, boer i mit Hjerter, hvorhen den er plantet af min fromme Moder da jeg endnu hvilede under hendes. Lad den opvoxte, alene den er vil være nok til at give Livet Værdi, naar jeg er, som jeg bør være.

¹ Diderik Vilhelm Friedenreich (1798-1851), bestyrer af Efterslægtens Skole.

² Lundbyes yngste lillebror, Joachim E. Lundbye (1826-1897).

³ Maja Jensine van Deurs (1817-1901).

⁴ Louise Neergaards bror, Edvard Vilhelm Busky Neergaard (1818-1899). Parret blev gift i 1843.

13 Nov.
Det er Søndag, men ikke for mig er det en Festdag, og hvorfor ikke?
Jeg kan ikke sige det. Jeg var i Formiddags i Kirke, og talte senere
med Prof. Friedländer om Frøens Frøer, som ligger
og alle saa tungt paa Hjerte. Saaledes har jeg dog vel anvendt
Dagen, det lyste, der gik og opvandre mig. Eller rettere: mit
Hjerte lyste him ved Ledsigelse og daarlige Anvendelse af Tiden,
saa jeg dog i det Hele er ed tilmade. Men ligth mig lever
dog Langsom efter Lykke, den stikker aldrig, men giver mig
hver dag mere utrykkelig, den stjæler min ungdommelige hjo-
lighed og Mændighed saa jeg tit med afsky finder mig selv
i et tvært vrangt Lære imellem mine Bødder, hvor
jeg kunde staa hjertelig og god. Jeg føler et ydige Lære, som be-
søger Ungdommen med hver dag oftere i en Alder, der
er for tidligt at blive gammel, og hvad faar jeg i stedet for?
Bortet! — Jeg har af Naturen faaet et varmt Hjerte, men
min Forstand giver mig ikke den Rigdom i mig selv, som
kunde erstatte Løvet af en hjertelig Dige, til hvem jeg kunde
betre mig, hengive mig ganske. Jeg kan ikke som en Sæd
og blakt, men man maa med at gøre Andes Meninger til
mine egne ved at elske dem og med Tænderighed optage
dem i mig. Ingen nye Tenke opstaaer i min Hjerne, og
det færd, der smalle findes hos mig skyldes jeg kun min
Opfattelse af hvad der møder mig og kommer mig for Øre
i Livet. Lædame kan jeg under heldige Omstændigheder
fælde Taarer, som om jeg var utrykkelig, og smidt i den

90 almindelige Minsterhed kan j. undertiden findes med et smukt
Ansigt og den Beridsthed: at fortet stad mig i veien for at væ-
re saa glad, som de Øvrige omkring mig. J. tør ikke tro paa
den Fællese j. har haaret for Louise Neergaard. J. kjender saa
lidt den unge Pige, Tilfældet har gjort, at j. har lært hende at
kjende saameget, at j. kan føle, i hende baer en kjærlig Sjæl
nær og fordringsfri, der har kæmpet sig maaskee til Jo-
gels forurettelse, hvilket dels hendes Væsen dels Udførelse
syner at tyde paa, hun vil ikke for min Skyld atter ind
i Livets Tummel, i stille Ro hengaaet hendes Læge affære
hendes Brødre og hendes sande Veninder. Det kan j. kunnet
mærke at hun med Underlighed hænger ved Frøken van Dongen
der er forlovet med hendes Brøder Edward, og ved Frøken
Hensberg, der sikkert ogsaa er en fortreffelig Pige. Althj
kan nogen Udførelse frem, hvorefter fremtidigste at hun nære-
den anden Fællese for mig end den Velvillere end min
Pige kan vise en Fremmed. Skulde j. da mi for enig
fjerne mig fra hende ved et ubesindigt Skridt? nei!
Men hvad der meest behøves mig er den Modløshed,
der undertiden lader mig gaa til den modsatte Udebliv-
hed, idet j. kan ønske mig en simpel fordringsfri
Pige, af hvem j. intet, nei "kunde vente. Det er Jam-
merlighed og vilde føre til Milykke. Ja, j. kunde begaa
den Taabelighed at forlove mig med en Pige, som kun
var kjøn, troet j. i, og dog hader j. altsat og forlanger ikke
Andet end et kjærligt Hjerte, Thjankhed hengaaet og Sen-
ge, j. ikke selv har erhvervet vil meppes gjøre mig Jaan

men et trofast Hjerte bliver aldrig gammelt, aldrig kaldt. 91.
— Til anden Tid har jeg troet: at en Perse vilde give
mig Gaar. Som Kunstner vilde jeg have Skade deraf,
saa jammerlig og vakkelvorn jeg endnu er, og som
Menneske? "Hvordan Himmelstrig, ikke Lind's Stemning
skifter han, der drager over Bladet!" siger Floratz saa
smukt og giver mig derved tilstrækkeligt Svar. Nei,
lad mig blive her i det elskede Danmark, det grøn-
ne Marker og Skove give mit Sind ro og jeg kan
ikke mærke, at ogsaa de skulle fornægte min Hjert-
hed, Bøje stammen og den store Kampsteen paa Pladsen
har dog ikke trækket sig tilbage, naar jeg grædende har
støttet mit Blod til dem. — "Brasse! bær over mig
mig, jeg er uligkkelig og har ingen Møghke prøvet."
— "Gud! himmelen! bær den spæde Spræng af Gudsfrugt
der, som jeg dog tror, bær i mit Hjerte, bær den der er
plantet af min fromme Moder da jeg endnu hulede
under hendes. Lad den opvoge, alene den vil være
nær til at give Lind Værde, naar jeg er, som jeg har været."

14 Nov.

O Venden! Venden! Venden!
hvis Lykkeløsts mægtige Omvæltning
er fik os til at hade dig, da vilde
ei Lind bigne saa for Aar og Alder!

Shakespeare's King Lear.